

saattaa meidät ymmärtämään velvollisuuksia itseämmekin kohtaan, ja että meidän on karsittava pois epäkohdat ja askel askeleelta pyrittävä eteenpäin, saadaksemme selvin silmin nähdä sitä kultaista vapauden aikaa, jota vielä katselemme tuuhean harson läpi, jota emme revityksi saa ennenkuin kaikki olemme ryhtyneet käsi kädessä yhteisillä voimilla raivaamaan itsellemme tietä omaksi ja tulevien sukupolvien hyväksi.

Vanni.

Kirje Tukholmasta.

Koska tämän lehden lukijat luonnollisesti mieluummin tahtovat kuulla naisten toimista täällä kuin jostakin muusta, niin olenkin parhaani mukaan koettanut saada siitä selvää. Näin kesällä luonnollisesti on toiminta lamauksissa melkein kaikkialla, kokouksissa käy vähänlaisesti väkeä, sillä kauniit ilmat houkuttelee ihmiset ulos luontoon.

Täällä on naisilla ammattiliitto, johon kuuluu 10 ammattiosastoa Tukholmasta ja 5 maaseudulta. Liitolla on oma lehti »Morgonbris», joka ilmestyy 4 kertaa vuodessa. Joka vuosineljännes pitää liitto yhteisiä kokouksia, johon joka osasto lähettää edustajansa. Maaseudulla olevat lähettävät kirjeellisesti kysymyksiä, sillä varojen puute estää niitä usein lähettämästä edustajia. Naisten liitto on taas liittynyt maajärjestöön johon kuuluu kaikki eri ammattiliitot. Tämä järjestö sitten turvaa eri aloilla työskenteleviä työnantajain sortoa vastaan. Niinpä nytkin jolloin Ruotsin Tehdasyhdistys on sulkenut työstään noin 20,000 työmiestä, sentähden, että miehet, jotka ovat hyvin järjestyneinä, ovat vaatineet työnantajia maksamaan heille kohtuullisia palkkoja ja lyhentämään työpäivän 10-tuntiseksi. Nyt tahtoo Tehdasyhdistys työnsululla ammattiliitot rikkoa, sillä järjestymättömiä vastaan on aina helppompaa taistella kuin järjestyneitä. Työnantajat tahtovat nälällä pakottaa miehet nöyriksi. Näyttää kuitenkin siltä, kuin ei isännistö onnistuisi. Sulkua on jo kestänyt 2 kuukautta, vaan vielä eivät miehet ole horjuneet. Sillä kaikki, jotka kuuluvat järjestöön maksavat 1 kruunun joka viikko sulkulaisille. Naisten liittokin on maksanut 300 kruunua viikossa sulkulaisille avustusta. Täytyy tunnustaa, että tällaisissa tapauksissa on yksimielisyys suurempi täällä, kuin mitä se on ollut meillä. On liikuttavaa kuulla toverien puhuvan, jotka itse ovat työssä: »ei voi ostaa nyt mitään tarpeetonta, sillä täytyy avustaa sulkulaisia». Se on vasta yksimielisyyttä se.

Naisilla oli myös työnsulku eräässä suuressa liinavaatema-kasiinissa yhdistysoikeuden tähden. Makasiinin omistaja Josefs-son kun sai kuulla, että hänen ompelijansa alkoivat mennä am-mattiyhdistykseen jäseniksi, aikoi ensin panna pois työstä yhden jota hän luuli kiihkottajaksi, vaan silloin sanoivat toverit, että he ovat kaikki samaa mieltä. Nyt rupesi Josefsson 3 renkinsä avus-tamana viskelemään tyttöjä ulos. 80 tyttöä erosi siten työstä ja vaan 20 nöyrää sielua jäi järeille. Vihdoin olisi Josefsson ottanut osan takasin, tietysti niitä nöyrempiä, vaan nekään eivät men-neet, kun ei kaikkia otettu. Nyt heillä on jo kaikilla toinen työ-paikka. Tässä taistelussa eivät naiset voittaneet aineellisesti, vaan siveellisen voiton he saivat, koska Josefsson'in täytyi antaa työn-tekijöilleen vapauden kuulua ammattiyhdistyksiin. Tässä taiste-lussa saivat naiset luonnollisesti apua maajärjestöltä.

Naisten ammattiliitto työskentelee luonnollisesti enempi agi-tatsionin eli herätystyön alalla. Se avustaa eri ammattikuntia työn-selkkauksissa, koittaa saada syntymään uusia ammattiyhdistyksiä ja avustaa vanhoja. Sitten täällä on työläisnaisten klubi, joka on vanhin naisten järjestöistä, siihen kuuluu sellaisia, jotka eivät kuulu erityiseen ammattikuntaan. Ensin oli tämän klubin tehtä-vänä koota ja kasvattaa naisia sosiaalisessa hengessä ymmärtä-mään naisten työn tärkeyttä yhteiskunnassa. Tämän työn tulok-sena on nykyinen naistoiminta. Liiton jäsenluku ei ole vielä kovin suuri, sillä täällä on vahvemmat naisjärjestöt omien liittojensa hoimeissa. Vahvimmat osastot on kylpyhuoneiden palvelijakun-nalla, tupakkatehtaalaisilla ynnä oluttehtaalaisilla. Viimemainittu on paraiten järjestynyt naisammatti Ruotsissa.

Tukholman oluttehtaissa työskentelee noin 500 naista ja näistä on jokainen ammattiosaston jäsen. Heillä on osasto ollut vasta 4 vuotta. Nyt heillä on oma liitto, johon kuuluu koko Ruotsin oluttehtaiden naisosastot. Joka tehtaalla on vielä oma klubinsa, johon kuuluu sekä miehet että naiset. Sain kutsu-muksen täällä ollessani tšekäläisen osaston kokoukseen. Jäse-net olivat hauskoissa kansallispuvuissa, heidän oma lauluköörinsä lauloi ja sitten keskusteltiin eräästä jäsenestä, joka oli pantu työstä pois ilman minkäänlaista syytä. Osasto päätti vaatia että syytetty otetaan takaisin työhön. Osasto otti yksityistä jäsentä kohtaan harjoitetun vääryyden heti omaksi asiaksensa, joka tie-tysti antaa intoa jäsenille toimimaan, koska ei voi tietää milloin jokainen heistä voi joutua työnantajan mielivallan alaiseksi. Olut-tehtaissa on osasto saanut kokolailla pikkuparannuksia aikaan. Niinpä on kaikki tapaturmavakuutetut, heillä on vapaa lääkäri ja sairashuone. Osanotto kokouksiin on jäsenille pakollinen, jos on ilman pätevää syytä pois, täytyy maksaa 50 äyriä sakkoa kerralta. Heillä on aina esitelmä ennen keskustelua, jotta jäsenet saavat hieman yleissivistystä. Viime kuussa oli liitolla koko maata kä-sittävä kokous.

Olen ollut useissa muissakin naisten kokouksissa läsnä täällä ollessani ja olen koittanut ottaa selvää naisten toiminnasta niin paljon kuin mahdollista on ollut. Ensi numerossa kerron niistä laveammin. Matkustan Malmön kautta Kööpenhaminaan. Toisten enemmän.

Tukholma, 8 p:nä elokuuta 1905.

Miina Sillanpää.

Pietarissa kesäkuulla.

Saatuani Palvelijatarlehden käsiini, ajattelin iloisena: Vaikka hiljalleen kuletaan, niin eteenpäin päästään, aina vähän kerrallaan. Kun Työmies ilmestyi 10 vuotta sitten, oli sen ensimmäinen ole-massaolon aika vaikea, silloin sai Työmies maistaa kesän kuumat, talven kylmät ja muut matkavaivat, vaan elossa silti pysyi, kasvoi ja vaurastui, julistaen totuutta ihmiskunnalle ja kehittäen työläisiä. Työmiehen vaikutuksesta on sitten monta herännyt, uuden uran aukasijaa lähtenyt taistelutantereelle. Toivokaamme, että ei Palvelijatarlehden tarvitse sellaisien vastuksien läpi käydä, kuin vanhempi veljensä Työmies on saannt tehdä, vaan saakoon se rauhassa kasvaa ja varttua, julistaen totuutta ja oikeutta kaikille. Löytäköön se tiensä jokaisen työläisnaisen asuntoon, sekä kaupungissa että maalla, löytäköön se myöskin tiensä tänne miljoonakaupunkiin Pietariin, jokaisen täällä olevan suomalaisen naisen kotiin. Että 10 vuoden kuluttua olisi lehti yhtä suureksi kasvanut ja yhtä arvokas kuin Työmieskin.

Täällä Pietarissa on paljon suomalaisia palvelijattaria, joidenka asema suuremmalla osalla ei ole kehuttava. Ensinnäkin on palkat pienet, työtä paljon ja mikä pahempi — annetaan vähän ruokaa. Usein saavat omasta palkastaan panna osan ruokaan. Palkat ovat yleensä pienet, verrattuna olosuhteisiin, taval-lisin palkka on 7—8 ruplaa kuussa (se on 18—21 mk.)

Palvelijattaret ovat täällä myöskin aivan välinpitämättömiä olosuhteistansa ja tietämättömiä työväen aatteesta, muutamia poikkeuksia lukuunottamatta. Sentähden toivoisin että tämä lehti saataisiin leviämään runsaassa määrässä Pietariin työläisnaisten keskuuteen, jotta hekin tulisivat tuntemaan työväen aatteen, jotta täälläkin ruvettaisiin tekemään vaatimuksia, että täälläkin saisimme perustaa työväenyhdistyksiä. Tätä toivoo

Saara täti.
